

Bilirkişilik Faaliyetleri Şirketlerin Yağmasına Açılmaz!

Adalet Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nin 23 Haziran 2021 tarihli açıklamasında geçtiğimiz Aralık ayından itibaren şirketlere bilirkişilik dosyalarının verilmeye başlandığının ifade edilmesi üzerine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 25 Haziran 2021 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Cumhurbaşkanı tarafından 2 Mart 2021 tarihinde açıklanan ve 30 Nisan 2021 tarih, 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İnsan Hakları Eylem Planı"nın Uygulama Takvimi aynı tarihte Adalet Bakanlığının internet sitesinde yayınlanmıştı.

Eylem planında 3.6.k. olarak tanımlı faaliyet ile "Öncelikle taşınmaz ve motorlu taşıt değerlendirme ile muhasebe alanlarında olmak üzere özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmelerine ilişkin uygulama geliştirilecektir" denilmek suretiyle, daha önce uygulaması olmayan biçimde, özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmesinin önü açılmaktadır.

Nitekim Adalet Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından 23 Haziran 2021 tarihinde yapılan açıklamadan, Ankara ve Ankara Batı Adliyesi İcra Müdürlüklerinde pilot uygulamaya başlandığı, 21 Aralık 2020'den bu yana 532 satış dosyasında görevlendirme yapıldığı anlaşılmaktadır.

TMMOB olarak, bir kamusal bir hizmet olan bilirkişilik hizmetinin ticarileşmesine ve dolayısıyla da güvenirliliğini kaybetmesine yol açacağından "özel hukuk tüzel kişilerinin" bilirkişilik yapmasına kesinlikle karşı çıkıyoruz. Bu görüşümüzü, Bilirkişilik Kanun Taslağı'na verdiğimiz görüşten

Bilirkişilik Uygulama Yönetmeliğine verdiğimiz görüşe, yapmış olduğumuz çalıştayların sonuç bildirgelerinden Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığınca yürütülen komisyon çalışmalarına kadar her zeminde tekrar tekrar dile getirdik.

Özel ve teknik konularda görüşüne başvurulun bilirkişiler adaletin yerini bulmasına hizmet eden bir araç olmasından öte aynı zamanda bir kamu hizmeti görmektedir. Bilirkişiler tarafından verilen görüşün tarafsız ve bağımsız olabilmesi için bilirkişinin görüş oluştururken hiçbir etki altında kalmaması gereği açıktır. Aksi halde adil yargılamadan söz edilmesi olanaklı değildir.

Özel hukuk tüzel kişileri, yani şirketler ise belirli ekonomik gayeler ışığında kurulan ve netice itibarıyla kâr odaklı çalışan yapılardır. Özel hukuk tüzel kişilerine görev verilmesi bilirkişiliğin ticari bir yapıya dönüştürülmesi sonucunu doğuracaktır. Bilirkişiliğin kamusal niteliğinin karlılık bazlı ekonomik gaye odaklı çalışan şirketlerle bağdaşması olanaklı değildir. Bilirkişilik hizmetinin gerçek kişiler tarafından yürütülürken dahi meslek olarak algılanmaması gerektiğinin sıklıkla dile getirildiği ve hali hazırda bu anlamda ciddi sorunlar yaşandığı göze alındığında özel hukuk tüzel kişilerinin bu sorunu artıracacağı da açıktır. Öte yandan bilirkişilik faaliyetinin özel hukuk tüzel kişilerine açılmasında bir kamu yararı da bulunmamaktadır.

Yine özel hukuk tüzel kişisi çalışanları da işin doğası gereği işverene ekonomik bağımlılığı olan emeği karşılığında tüzel kişiden ücret alan yani ekonomik bir menfaat elde eden kişilerdir. Bir işverene ekonomik bağı-

lılığı söz konusu olan bir kişinin herkese karşı bağımsız olduğuna yönelik ifadenin de yalnızca kağıt üzerinde kalacaktır.

Bilirkişinin sahip olması gereken nitelikler arasında yer alan; dürüstlük, güvenilirlik, sır saklama, sadakat ve özen yükümlülüğü, yasaklılık ve ret müesseseleri özel hukuk tüzel kişilerin karşılanabilecek ve işlerlik kazanabilecek nitelikler değildir.

Öte yandan faaliyette söz konusu edilen taşınmaz değerlendirme konusu, meslek alanlarımızı doğrudan ilgilendirdiği için daha derin bir irdelemeyi gerektirmektedir.

Taşınmaz değerlemesinin özel hukuk tüzel kişilerine açılması ile bu alanın gayrimenkul Değerleme şirketlerine terk edileceği açıktır. Her ne kadar bu şirketlerde SPK lisanslı gayrimenkul değerlendirme uzmanları çalıştırılsa da; yaşanan deneyimler mühendislik mimarlık diplomasına sahip olmayan değerlendirme uzmanlarının çoğunun binaların yapısal sorunları hakkında fikir yürütmekten uzak oldukları, yapı sınıf ve gruplarını ayırt edemedikleri, proje okumasını dahi bilmediklerini ortaya koymuştur.

Hal böyleyken, bizler bilirkişilik heyetlerinde ancak SPK lisanslı mühendis ve mimarların görevlendirilmesi gerektiğini savunurken bu alanın bir de gayrimenkul değerlendirme şirketlerine açılması adalet terazisinin dengesini onarılmaz şekilde bozacaktır.

Bu değerlendirmelerimiz kapsamında, özel hukuk tüzel kişilerinin (şirketlerin) bilirkişilik yapmasına olanak tanıyacak düzenlemelerden kaçınılması ve Bilirkişilik Kanunu'nun bu düzenlemelere cevaz veren hükümlerinin de acilen kaldırılması gerekmektedir.